

КРАЉЕВСКО КРАЉЕВО

Именданска беседа

Весна Милојевић, историчар, директор Историјског архива Краљево

Из срца Србије, са Косова и Метохије, ка нама тече река Ибар, уз чије су корито кроз векове настајале многобројне богомоље, рудници, утврђена места и градови. У том бисерном низу поникао је и наш град.

Његова историја се може пратити још о далеком XIII века, када су Немањићи, Стефан и Сава, синови Симеона Мироточивог, основали и изградили манастир Жичу. Близина Жиче одредила је и историју града, који се од Рудо Поља, па преко Карановца, развијао и постао Краљевски град. Било је то у време владавине Милана Обреновића, од 1868. до 1889. године.

Између ова два датума Србија је имала велика постигнућа. Стекла је државну независност и територијално проширење за четири округа 1878. године на Берлинском конгресу. Нешто касније, кнез Милан Обреновић је Законом од 22. фебруара 1882. године Кнежевину Србију прогласио Краљевином Србијом, а себе краљем. Истога дана објављен је и Проглас: „Драги мој народе“.

Из дворишта седмобрате цркве, а уз речи да је Србија доживела славу Немањића, Карановчани су позвали краља Милана да буде миропомазан у Жичи. Обилазећи српске градове краљ Милан и краљица Наталија у Карановац су стигли 15. априла, уз величанствени дочек народа.

Делегација општине Карановац поднела је писану молбу краљу Милану да Карановац „зато што му је турско име, другачије назове“.

Указом краља Милана Обреновића од 19. априла 1882. године Карановац је променио име у Краљево, као успомену на проглашење Краљевине Србије и долазак првог крунисаног владара после Косовске трагедије у ову варош. Карановачка општина је проглашена Краљевском општином, а Карановачки срез Краљевским срезом.

Житељи вароши били су поносни на свог краља, свог кума и саму варош јер су први у читавој држави даривани краљевским именом. За све њих овај догађај био је велики благослов.

Тако, крајем XIX века, наш град који је имао око 5.000 становника, са важним геостратешким положајем, окружен рекама, са изузетним урбанистичко-архитектонским решењима, украшен Господар Васиним конаком, Ратарском школом, црквом Св. Тројице и многобројним трговачким и занатским радњама, постао је културна метропола Краљевине Србије.

У својој историји наш град је имао светлих момената, успона и напредка, али и моменте мрака, пропадања и страдања. Но никада, никада моменте срамоте.

Данас овај град треба чувати, волети и изграђивати у један савремени центар српске традиције и духовности.

Прадедовски завет обавезује све садашње и будуће генерације да остану у своме граду, да својим радом и знањем покажу колико је Србија снажна и моћна. Зато, сачувајмо Србију у Краљеву, док векови теку Ибарском долином и у њој стражаре српске светиње.

Наш Краљевски град на славној прошлости гради своју модерну будућност!!!